

О. Ю. Тарасенко

ORCID 0000-0001-8060-8793

В. С. Коверза

ORCID 0000-0003-1465-0584

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

У статті досліджено сучасні тенденції формування податкових надходжень бюджету України в умовах війни. Обґрунтовано зростання ролі податкових надходжень як основного джерела фінансового забезпечення держави в умовах економічної нестабільності, збільшення державних видатків та необхідності фінансування оборони, соціального захисту населення й відновлення інфраструктури. Визначено вплив воєнних дій на структуру, динаміку та джерела формування податкових доходів бюджету України.

У роботі проаналізовано структуру та динаміку податкових надходжень державного, місцевих і зведеного бюджетів України у 2023-2025 роках. Встановлено, що найбільшу частку доходів бюджету формують внутрішні податки на товари та послуги, насамперед податок на додану вартість, а також податок на доходи фізичних осіб і податок на прибуток підприємств. Водночас виявлено тенденцію до поступового зростання ролі податків на доходи та прибуток при зниженні питомої ваги рентних платежів. Досліджено особливості формування доходів місцевих бюджетів та визначено тенденції зміцнення їх фінансової самостійності в умовах децентралізації.

За результатами дослідження встановлено, що структура податкових надходжень України залишається чутливою до економічних коливань, змін ділової активності та наслідків воєнного стану. Визначено, що сучасними тенденціями розвитку податкової системи є посилення ролі непрямих податків, цифровізація податкового адміністрування та необхідність розширення податкової бази. Обґрунтовано доцільність подальшого вдосконалення податкової політики, підвищення ефективності адміністрування податків і забезпечення стабільності бюджетних надходжень у довгостроковій перспективі.

Ключові слова: податки, податкові надходження, податкова система, непрямі податки, прямі податки, державний бюджет, місцеві бюджети, зведений бюджет

DOI 10.34079/2518-1394-2026-16-31-123-131

Постановка проблеми. В умовах війни в Україні різко зростає роль податкових надходжень як основного джерела фінансового забезпечення державного та місцевих бюджетів. Саме податки сьогодні визначають можливості держави щодо фінансування оборони, соціального захисту населення, відновлення інфраструктури та підтримки економічної стабільності. Водночас функціонування податкової системи відбувається в умовах значних економічних і соціальних викликів, пов'язаних із руйнуванням виробничих потужностей, скороченням ділової активності, міграційними процесами та загальною нестабільністю економічного середовища.

У цих умовах особливої актуальності набуває дослідження сучасних тенденцій формування податкових надходжень бюджету України, оскільки змінюється їх структура, джерела формування та співвідношення основних податкових груп. Важливим є визначення того, наскільки стабільними залишаються податкові доходи

бюджету, які податки забезпечують їх основну частку, а також як воєнні умови впливають на динаміку надходжень.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У вітчизняній науковій літературі питання формування податкових надходжень бюджету України розглядаються у працях Бех Г. В., Дмитрика О. О., Кобильнік Д. А., Криницького І. Є. та Кучерявенка М. П., (Бех, Дмитрик, Кобильнік, Криницький, та Кучерявенко, 2003) де закладено теоретико-правові засади функціонування податкової системи та фінансової ролі податків. Значна увага приділяється нормативному регулюванню бюджетних відносин у контексті положень Бюджетного та Податкового кодексів України, які визначають механізми формування та розподілу доходів бюджетів різних рівнів. У сучасних дослідженнях Савченко Н. Г., Шевченка С. О., Любчак І. С., (Савченко, Шевченко та Любчак, 2025), а також Сковороди А. В. і Аверкіної М. Ф. (Сковорода та Аверкіна, 2024) аналізується структура податкових надходжень та їх роль у забезпеченні доходної частини бюджету, зокрема підкреслюється домінування окремих податкових груп і залежність бюджетних доходів від макроекономічних умов. Узагальнення наукових підходів свідчить, що податкові надходження розглядаються як основний інструмент забезпечення фінансової стійкості держави та реалізації її соціально-економічних функцій.

Метою дослідження є визначення сучасних тенденцій формування податкових надходжень бюджету України в умовах війни, дослідження їх структури та динаміки, а також визначення ролі основних податків у формуванні доходів бюджету та забезпеченні фінансової стабільності держави.

Виклад основного матеріалу. Найважливішою функцією податків є *фінансова* (лат. *fiscus* – державна скарбниця). Відповідно до цієї функції податки виконують своє основне призначення – насичення доходної частини бюджету, доходів держави для задоволення потреб суспільства (Бех, Дмитрик, Кобильнік, Криницький та Кучерявенко, 2003).

Сучасні тенденції формування податкових надходжень бюджету України в умовах війни характеризуються високою залежністю як державного та місцевих бюджетів від податкових доходів, що залишаються основним джерелом фінансового забезпечення держави. В умовах воєнного стану, економічної нестабільності та значного зростання державних видатків податкові надходження відіграють важливу роль у забезпеченні фінансування оборони, соціального захисту населення, охорони здоров'я, освіти та відновлення інфраструктури.

Нормативною основою формування податкових надходжень в Україні залишається Податковий кодекс України (Податковий кодекс України № 2755, 2010), який визначає принципи оподаткування, структуру податкових платежів та порядок їх адміністрування. В умовах воєнного стану його значення посилюється, оскільки саме через механізми податкової політики держава адаптує систему оподаткування до сучасних економічних викликів та забезпечує стабільність бюджетних доходів.

Водночас формування, розподіл та використання доходів державного і місцевих бюджетів регламентується Бюджетним кодексом України (Бюджетний кодекс України № 2456, 2010), який визначає бюджетну систему України, принципи її функціонування, повноваження учасників бюджетного процесу, а також порядок зарахування та розподілу податкових і неподаткових надходжень між рівнями бюджетів. Саме положення Бюджетного кодексу забезпечують правове підґрунтя для формування доходної частини бюджетів різних рівнів та визначають механізми міжбюджетних відносин, що є особливо важливим в умовах воєнного стану та обмеженості фінансових ресурсів держави.

Аналіз податкових надходжень до державного бюджету України за 2023-2025 роки свідчить про суттєве зростання доходів бюджету, а також про збереження домінуючої ролі внутрішніх податків на товари та послуги у структурі податкових надходжень.

Таблиця 1

**Структура та динаміка податкових надходжень до Державного бюджету України
за 2023-2025 роки**

Категорія	2023, млрд	2023, %	2024, млрд	2024, %	2025, млрд	2025, %
Податки на доходи / прибуток / приріст вартості	350.782	29.15	597.232	36.26	777.035	38.55
Рентна плата та використання природних ресурсів	60.328	5.01	52.431	3.18	48.682	2.42
Внутрішні податки на товари та послуги	748.144	62.16	944.862	57.36	1 129.829	56.05
Податки на міжнародну торгівлю та операції	40.559	3.37	48.279	2.93	55.985	2.78
Місцеві податки та збори	-	-	0.058	0.00	0.212	0.01
Інші податки та збори	3.731	0.31	4.328	0.26	4.075	0.20
Збори на паливно-енергетичні ресурси	-	-	-	-	0.000061	0.00

**сформовано автором на основі даних (Міністерство фінансів України, 2026)*

За період 2023-2025 років спостерігається стійке зростання податкових надходжень до бюджету України – з 1 203,544 млрд грн у 2023 році до 2 015,818 млрд грн у 2025 році. Найбільшу частку в структурі стабільно формують внутрішні податки на товари та послуги, хоча їх питома вага поступово зменшується з 62,16% у 2023 році до 56,05% у 2025 році, що свідчить про певну диверсифікацію джерел бюджетних надходжень.

Водночас податки на доходи та прибуток демонструють чітку тенденцію до зростання як в абсолютному вимірі (з 350,782 млрд грн до 777,035 млрд грн), так і в структурній частці (з 29,15% до 38,55%). Це може свідчити про підвищення ролі оподаткування доходів у формуванні бюджету та зростання бази оподаткування.

Рентна плата за використання природних ресурсів має тенденцію до зниження як у гривневому вимірі, так і в питомій вазі (з 5,01% до 2,42%), що може бути пов'язано зі змінами у видобувній активності або перерозподілом рентних платежів. Податки на міжнародну торгівлю демонструють помірне зростання в абсолютному значенні, але їх частка залишається відносно стабільною (близько 3% і нижче), що вказує на обмежений вплив зовнішньоторговельного компоненту на загальну структуру доходів.

Інші податки та збори, а також місцеві податки залишаються незначними за обсягами та не формують суттєвого впливу на загальну структуру доходів.

У цілому структура доходів бюджету характеризується домінуванням внутрішнього оподаткування та поступовим зростанням ролі податків на доходи, що може свідчити про адаптацію податкової системи до умов економічної трансформації та воєнного періоду.

Порівняльний аналіз показує, що протягом 2023-2025 років:

загальний обсяг податкових надходжень до державного бюджету стабільно зростає;

основним джерелом податкових доходів залишалися внутрішні податки на товари та послуги;

суттєво зросла роль податків на доходи та прибуток;

частка рентної плати поступово скорочувалася;

податки на міжнародну торгівлю демонстрували помірне зростання.

Таким чином, структура податкових надходжень до державного бюджету України у 2023-2025 роках характеризується високою залежністю від внутрішнього споживання

та непрямих податків, при одночасному поступовому посиленні фіскального значення податків на доходи та прибуток.

Так, основними джерелами наповнення державного бюджету залишаються податок на додану вартість (далі – ПДВ), податок на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО), податок на прибуток підприємств та акцизний податок. Саме ці податки формують більшу частину бюджетних доходів і відображають стан економіки країни.

Найбільш вагомим джерелом традиційно виступає ПДВ. Його значення пояснюється широкою базою оподаткування, адже він охоплює практично всі товари та послуги. Динаміка надходжень від ПДВ залежить від рівня споживання населення, імпорту та загальної економічної активності. В умовах інфляційних процесів навіть при зниженні реального споживання номінальні надходження можуть зростати, що створює певну ілюзію стабільності.

У ринкових умовах господарювання податок на додану вартість є активним інструментом фінансової політики, адже саме за допомогою нього можна ефективно балансувати між виконанням регулюючої (збільшувати перелік операцій, які не оподатковуються або ж оподатковуються за нульовою ставкою з метою забезпечення економічного зростання) та фіскальної функцій (здійснювати масштабне охоплення операцій щодо віднесення їх до об'єктів оподаткування, скасування нульової та зменшених ставок податку з метою максимізації податкових надходжень до бюджету). (Кузь, 2022).

Не менш важливим є податок на доходи фізичних осіб, який має стабільний характер і безпосередньо пов'язаний із рівнем зайнятості та заробітних плат. Особливістю ПДФО в Україні є його значна роль у формуванні місцевих бюджетів, що робить його важливим інструментом фінансової децентралізації.

Податок на прибуток підприємств є більш чутливим до економічних коливань. У періоди кризи або зниження ділової активності його надходження скорочуються, тоді як у фазі економічного зростання він демонструє позитивну динаміку. Це робить його менш стабільним, але важливим індикатором стану бізнес-середовища.

Акцизний податок виконує не лише фіскальну, а й регуляторну функцію. Він забезпечує стабільні надходження до державного бюджету, особливо за рахунок оподаткування пального, тютюнових та алкогольних виробів. Зміни ставок акцизу та споживчого попиту суттєво впливають на його структуру.

Останні роки характеризуються низкою важливих тенденцій. По-перше, посилюється роль непрямих податків, насамперед ПДВ та акцизів, у структурі доходів державного бюджету. По-друге, спостерігається відносна стабільність ПДФО навіть у кризових умовах. По-третє, підвищується волатильність податку на прибуток через нестабільність бізнес-середовища. Крім того, цифровізація податкової системи сприяє підвищенню ефективності адміністрування та зменшенню рівня ухилення від сплати податків.

Важливим фактором змін є воєнний стан, який суттєво вплинув на економічну активність, структуру виробництва та міграційні процеси. Це призвело до зміни географії податкових надходжень і зниження доходів окремих секторів економіки.

Отже, структура податкових надходжень державного бюджету України є динамічною та чутливою до внутрішніх і зовнішніх факторів. ПДВ і ПДФО залишаються основними джерелами наповнення бюджету, тоді як інші податки виконують більш допоміжну або регуляторну роль. У перспективі важливим завданням є підвищення ефективності податкового адміністрування, розширення податкової бази та адаптація системи до умов цифрової економіки і післявоєнного відновлення.

В умовах децентралізації важливу роль відіграють місцеві бюджети, поповнення дохідної частини яких забезпечує розвиток територій. Місцевий бюджет є фінансово-

економічною категорією та інструментом вирішення проблем місцевого рівня. (Тарасенко, та Перетятко, 2021).

Так, розглянувши особливості формування податкових надходжень державного бюджету, доцільно перейти до аналізу місцевого рівня податкової системи, який відіграє важливу роль у забезпеченні фінансової самостійності територіальних громад.

Місцеві податки і збори зазвичай розглядаються як обов'язкові платежі, законодавчо встановлюються державою, регламентуються органами місцевого самоврядування на певній території, сплачуються юридичними та фізичними особами в процесі перерозподілу валового внутрішнього продукту й зараховуються до місцевих бюджетів для фінансового забезпечення виконання функцій органів місцевого самоврядування (Волохова, та Дубовик, ред. 2019).

У 2023-2025 роках податкові надходження місцевих бюджетів України демонструють стабільне зростання, що свідчить про поступове посилення їх фінансової спроможності та розширення доходної бази громад. У 2023 році податкові надходження становили 434,5 млрд грн (66,59% доходів місцевих бюджетів), у 2024 році – 441,1 млрд грн (64,91%), а у 2025 році – 504,5 млрд грн (67,10%), що підтверджує загальну позитивну динаміку.

У структурі доходів місцевих бюджетів домінують податки на доходи, прибуток та збільшення ринкової вартості, частка яких дещо коливалася – 70,15% у 2023 році, 64,71% у 2024 році та 64,22% у 2025 році, що може свідчити про поступову диверсифікацію джерел доходів. Водночас місцеві податки та збори демонструють стійке зростання – з 100,0 млрд грн у 2023 році до 135,3 млрд грн у 2025 році, що є позитивним сигналом зміцнення фінансової автономії громад.

Частка рентних платежів та внутрішніх податків на товари і послуги залишається відносно стабільною з незначними коливаннями, що вказує на збереження сталої, але менш динамічної ресурсної бази в цих сегментах.

Отже, у 2023-2025 роках простежується тенденція до поступового посилення ролі місцевих бюджетів у системі публічних фінансів України та зміцнення їхньої доходної самостійності.

У цьому контексті доцільно розглянути структуру доходів зведеного бюджету України за 2023-2025 роки, що дозволяє більш комплексно оцінити джерела формування бюджетних ресурсів та їхні структурні зміни.

Таблиця 2

Структура зведеного бюджету за доходами у 2023-2025 роках

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Податкові надходження	52,77	58,21	58,10
Неподаткові надходження	33,12	28,37	29,06
Доходи від операцій з капіталом	0,12	0,14	0,14
Від ЄС, іноземних держав та міжнародних організацій	13,97	13,25	12,67
Цільові фонди	0,03	0,03	0,03
Разом	100,00	100,00	100,00

*сформовано автором на основі даних (Міністерство фінансів України, 2026)

У 2023-2025 роках структура доходів характеризується зростанням частки податкових надходжень із 52,77% у 2023 р. до 58,21% у 2024 р. з незначною стабілізацією у 2025 р. (58,1%), що свідчить про посилення фіскальної ролі податкової системи в умовах обмеженості інших джерел. Натомість неподаткові надходження демонструють зниження у 2024 р. (28,37%) порівняно з 2023 р. (33,12%) та незначне відновлення у 2025 р. (29,06%), однак без повернення до попереднього рівня. Доходи від операцій з капіталом залишаються мінімальними та стабільними (0,12–0,14%), що вказує на їх незначний вплив на загальну структуру бюджету. Водночас надходження від ЄС,

іноземних держав та міжнародних організацій поступово зменшуються з 13,97% до 12,67%, що може свідчити про скорочення зовнішньої фінансової підтримки або її нерівномірність. Цільові фонди залишаються незмінними на рівні 0,03%, не формуючи суттєвого впливу на загальну динаміку доходів.

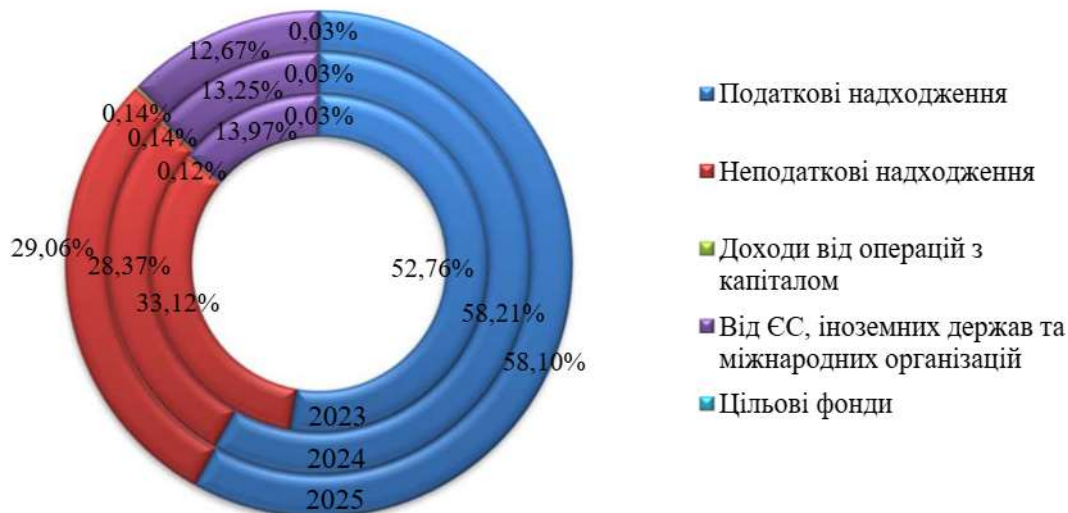


Рисунок 1. Структура доходів зведеного бюджету України за джерелами формування у 2023-2025 роках, %

*сформовано автором на основі даних (Міністерство фінансів України, 2026)

До початку повномасштабної війни податкові надходження традиційно становили ще більшу питому вагу в структурі доходів бюджету, ніж у воєнний період. Це пояснюється більш стабільним функціонуванням економіки, вищою діловою активністю, повнішою сплатою податків та меншою залежністю бюджету від зовнішньої фінансової допомоги. В умовах війни їх частка дещо коливається через скорочення окремих секторів економіки, зміну податкових умов та зростання ролі міжнародної підтримки, однак податкові надходження все одно залишаються основним джерелом формування доходів бюджету.

Динаміка податкових надходжень до Зведеного бюджету безпосередньо корелює зі збільшенням обсягів мінімальних соціальних гарантій, зокрема таких, як мінімальна заробітна плата, прожитковий мінімум і розмір мінімальної пенсії. Ці показники виступають важливими детермінантами бази оподаткування, що сприяє нарощенню доходів бюджету (Савченко, Н.Г., Шевченко, С.О. та Любчак, І.С., 2025). Нові нормативи розміру прожиткового мінімуму та мінімальної зарплати в Україні мають суттєвий вплив на фінансове становище підприємств та підприємців. Вони вимагають від бізнесу перегляду фінансових стратегій та адаптації до нових умов оподаткування (Сковорода, та Аверкіна, 2024, 80-85).

Узагальнення результатів дослідження дозволяє зробити висновок, що податкові надходження в Україні залишаються основоположним інструментом фінансового забезпечення держави, однак їх структура характеризується певними дисбалансами та високою залежністю від внутрішнього споживання, що зумовлює необхідність подальшого вдосконалення податкової політики, розширення податкової бази та підвищення стабільності податкових надходжень у довгостроковій перспективі.

Водночас структура податкових надходжень залишається чутливою до економічних коливань. Податок на прибуток підприємств демонструє високу залежність

від стану бізнес-середовища, а надходження рентної плати поступово скорочуються через зміни економічної кон'юнктури та вплив воєнних дій на окремі галузі економіки.

Однією з сучасних тенденцій є активна цифровізація податкової системи. Впровадження електронних сервісів, автоматизованих систем звітності та цифрових механізмів контролю, що сприяє підвищенню ефективності адміністрування податків, зменшенню рівня тіньової економіки та підвищенню прозорості бюджетних процесів.

Разом із позитивними тенденціями існує низка проблем, що негативно впливають на формування податкових надходжень. Серед них – нестабільність економічного середовища, значний рівень тіньової економіки, міграція населення, скорочення виробничого потенціалу та нерівномірність податкового навантаження між секторами економіки.

У сучасних умовах особливого значення набуває вдосконалення податкової політики держави. Важливими напрямками залишаються розширення податкової бази, забезпечення стабільності податкового законодавства, підтримка підприємницької діяльності та подальший розвиток цифрових інструментів адміністрування податків.

Висновки. Результати проведеного дослідження свідчать, що в умовах воєнного стану податкові надходження залишаються основним джерелом формування доходів бюджету України. Упродовж 2023-2025 років спостерігається зростання обсягів податкових надходжень, при цьому домінуючу роль у структурі доходів зберігають внутрішні податки на товари та послуги, насамперед ПДВ, а також податок на доходи фізичних осіб і податок на прибуток підприємств. Водночас структура податкових доходів характеризується чутливістю до економічних коливань, впливу воєнних дій, змін ділової активності та міграційних процесів. Дослідження підтвердило тенденцію до поступового посилення ролі місцевих бюджетів та зростання значення цифровізації податкового адміністрування у підвищенні ефективності податкової системи. У сучасних умовах важливими напрямками вдосконалення податкової політики залишаються розширення податкової бази, зменшення рівня тіньової економіки, забезпечення стабільності податкового законодавства та адаптація податкової системи до умов післявоєнного відновлення економіки України.

Бібліографічний список

- Бех, Г.В., Дмитрик, О.О., Кобильнік, Д. А., Криницький, І.Є. та Кучерявенко, М. П., 2003. *Податкове право*. Київ. Юрінком Інтер.
- Бюджетний кодекс України № 2456, 2010. *Верховна Рада України*, [онлайн] Доступно: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>> [Дата звернення 02 квітня 2026].
- Волохова, І.С. та Дубовик, О.Ю., ред. 2019. *Податкова система*. Харків: Видавництво «Діса плюс».
- Кузь, В.І., 2022. *Податкова система*. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича.
- Міністерство фінансів України, 2026. Open Budget - Державний веб-портал бюджету для громадян, [онлайн] Доступно: <<https://openbudget.gov.ua/>> [Дата звернення 02 квітня 2026].
- Податковий кодекс України № 2755, 2010. *Верховна Рада України*, [онлайн] Доступно: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>> [Дата звернення 02 квітня 2026].
- Савченко, Н.Г., Шевченко, С.О. та Любчак, І.С., 2025. Податкові надходження в системі формування зведеного бюджету України. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*, 5, [онлайн] сторінковий інтервал. Доступно:

<<https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6524/6614>> [Дата звернення 02 квітня 2026]

Сковорода, А.В. та Аверкина, М.Ф., 2024. Роль податків у формуванні доходів державного бюджету України. *Молодий вчений*, № 2 (126), с. 80-85.

Тарасенко, О.Ю. та Перетятко, В.С., 2021. Детінізація економіки як спосіб збільшення податкових надходжень до бюджету. *Економіка та суспільство*, 25. [онлайн] сторінковий інтервал. Доступно: <<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/284/272>> [Дата звернення 02 квітня 2026].

References

- Bekh, H.V., Dmytryk, O.O., Kobylnik, D. A., Krynytskyi, I.Ye. and Kucheriavenko, M. P. 2003. *Podatkove pravo* [Tax law]. Kyiv. Yurinkom Inter. (in Ukrainian).
- Biudzhetni kodeks Ukrainy № 2456, 2010 [Budget Code of Ukraine No. 2456, 2010]. Verkhovna Rada Ukrainy, [online] Available at: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>> [Accessed 02 April 2026]. (in Ukrainian).
- Volokhova, I.S. and Dubovyk, O.Yu., ed. 2019. *Podatkova systema* [Tax system]. Kharkiv: Vydavnytstvo «Disa plus». (in Ukrainian).
- Kuz, V.I., 2022. *Podatkova systema* [Tax system]. Chernivtsi: Chernivetskyi natsionalnyi universytet im. Yu. Fedkovycha.
- Ministry of Finance of Ukraine, 2026. *Open Budget - State Budget Web Portal for Citizens*, [online] Available at: <<https://openbudget.gov.ua/>> [Accessed 02 April 2026]. (in Ukrainian).
- Podatkovyi kodeks Ukrainy № 2755, 2010 [Tax Code of Ukraine No. 2755, 2010]. Verkhovna Rada Ukrainy, [online] Available at: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>> [Accessed 02 April 2026]. (in Ukrainian).
- Savchenko, N.H., Shevchenko, S.O. and Liubchak, I.S., 2025. Podatkovi nadkhodzhennia v systemi formuvannia zvedenoho biudzhetu Ukrainy [Tax revenues in the system of formation of the consolidated budget of Ukraine]. *Elektronnyi zhurnal «Efektyvna ekonomika»*, [online] №5, Available at: <<https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6524/6614>> [Accessed 02 April 2026]. (in Ukrainian).
- Skovoroda A.V. and Averkina M.F., 2024. The role of taxes in the formation of revenues of the state budget of Ukraine [Rol podatkov u formuvanni dokhodiv derzhavnoho biudzhetu Ukrainy]. *Molodyi vchenyi*, № 2 (126), pp 80-85. (in Ukrainian).
- Tarasenko, O.Yu. and Peretiak V.S., 2021. Detinizatsiia ekonomiky yak sposib zbilshennia podatkovykh nadkhodzen do biudzhetu [Detinization of the economy as a way to increase tax revenues to the budget]. *Ekonomika ta suspilstvo* [online], 25. Available at: <<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/284/272>> [Accessed 02 April 2026]. (in Ukrainian).

Tarasenko O.
Koverza V.

CURRENT TRENDS IN THE FORMATION OF TAX REVENUES OF THE BUDGET OF UKRAINE UNDER WARTIME CONDITIONS

The article examines current trends in the formation of tax revenues of the Ukrainian budget under martial law conditions. It is substantiated that in the current socio-economic environment, tax revenues remain the main source of the state's financial support and an

important instrument for implementing budget policy. It has been determined that the war has significantly affected the functioning of Ukraine's tax system due to the decline in business activity, destruction of production capacity, migration processes, and growth of budget expenditures.

The study analyzes the structure and dynamics of tax revenues of the state and local budgets of Ukraine during 2023-2025. It has been established that throughout the studied period there has been a steady increase in the overall volume of tax revenues, while the largest share in the revenue structure is consistently formed by domestic taxes on goods and services. At the same time, a tendency toward strengthening the role of income and profit taxes in the formation of budget resources has been identified. The study showed that value added tax, personal income tax, corporate income tax, and excise tax remain the main sources of budget revenues. The trends in the formation of local budget revenues were also analyzed, indicating a gradual strengthening of the financial capacity of territorial communities and the expansion of their revenue base.

According to the results of the study, it was determined that the structure of Ukraine's budget tax revenues is characterized by a high dependence on domestic consumption and indirect taxes, as well as significant sensitivity to economic changes and the impact of war-related factors. It is substantiated that important current trends in the development of the tax system include the digitalization of tax administration, improvement of electronic services, and enhancement of transparency in budget processes. At the same time, the existence of problems related to the instability of the economic environment, reduction of production capacity, a high level of the shadow economy, and uneven tax burden distribution has been identified.

Keywords: *taxes, tax revenues, tax system, indirect taxes, direct taxes, state budget, local budgets, consolidated budget.*

Стаття надійшла до редакції: 20.03.2026.

Прийнято до публікації: 29.03.2026 р.